

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum sit peccatum mortale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

AD SEPTIMUM dicendum, quod deuotio hominis est a Deo: sed secundum quod homo potest se disponere ad deuotionem habendam, vel etiam deuotionem impedire, secundum hæc in deuotio est peccatum, licet in auctoritate inducta non dicatur quod accidia sit in deuotio: sed quod ex ea procedat.

AD OCTAVUM dicendum, quod Damasc. Non loquitur de accidia secundum quod est peccatum prout scilicet est tristitia de bono spirituali in re: sed vniuersaliter prout est de quocumque malo. & ideo loquitur de accidia secundum quod est species passionis, & secundum quod est peccatum.

AD NONVM & AD X. dicendum, quod rationes illæ procedunt de tristitia eius, quod est malum simpliciter, quæ laudabilis est.

ARTICVLVS II.

Utrum accidia sit speciale peccatum.

SECUNDUM queritur, utrum accidia sit speciale peccatum, & videtur quod non. Accidia enim cum sit tristitia, delectationi opponitur: sed delectatio non est specialis virtus. Quilibet enim virtuosus delectatur in actu propria virtutis, ut patet in 1. Eth. ergo tristitia de bono spirituali non est peccatum speciale.

¶ 2. Præter illud quod consequitur ad omne peccatum, non est speciale peccatum: sed tristitia spiritualis boni consequitur ad omne peccatum. Vnicuique enim est tristabile quod est sibi contrarium. Cuiuslibet enim peccato contrariatur aliquid spirituale boni virtutis. Ergo accidia non est speciale peccatum. Sed dicendum quod accidia tristat de bono spirituali sub speciali ratione, in quantum scilicet est impedimentum corporalis quietis.

¶ 3. Sed contra, appetere corporalem quietem pertinet ad vitia carnalia. Eiusdem autem rationis est appetere aliquid & tristari de eius impedimento. Si ergo accidia non sit speciale peccatum, nisi quia est impedimentum corporalis quietis, sequeretur quod accidia sit peccatum carnale: cum tamen Grego. ponat accidiam inter peccata spiritualia, ut patet in 31. Moral. non ergo accidia est speciale peccatum.

SED CONTRA est, quod Greg. 31. Mor. connumerat ipsam alijs peccatis. ergo est speciale peccatum.

RESPOND. Dicendum, quod si accidia esset absolute tristitia cuiuscumque boni specialis secundum quamcunque rationem, sequitur ex necessitate non esse peccatum speciale: sed quoddam consequens omnia peccata. Ad hoc ergo quod ponatur speciale peccatum, oportet dici quod est tristitia de bono spirituali secundum aliquam specialem rationem. Non autem potest dici, quod ista specialis ratio sit secundum quod est impedimentum alicuius corporalis boni, quia secundum hoc accidia non esset peccatum distinctum ab illo peccato, quod est circa illud corporale bonum. quia per eandem rationem aliquis delectatur in vno, & refugit impedimentum eius: sicut est in rebus naturalibus ex eadem virtute naturali est quod grane deserat superiorem locum, & redat in locum inferiorem. & propter hoc videmus, quod sicut propter gulam aliquis delectatur in cibo: ita etiam ex eodem uitio est quod tristetur de abstinentia cibi. Tamen hoc quod est esse impedimentum boni corporalis, est ratio quare bonum spirituale est contristans: non tamen ratio, quare tristitia de hoc bono sit peccatum speciale. Est ergo considerandum, quod nihil prohibet aliquid in se consideratum esse speciale bonum, quod tamen est communis finis multorum, & secundum hoc charitas est specialis virtus, quia primo & principaliter est amor boni diuini, secundario autem est amor boni proximorum, cuius bonum est finis omnium uel

A multorum aliorum bonorum. Sic ergo aliquid opus alicuius specialis virtutis, puta castitatis, potest esse amabile vel delectabile dupliciter. Vno modo, secundum quod est opus talis virtutis, & hoc est proprium castitatis. Alio modo, secundum quod ordinatur ad bonum diuinum: & sic est proprium charitati. Sic ergo dicendum est, quod de hoc speciali bono quod est bonum internum & diuinum tristari, facit accidiam esse speciale peccatum. sicut hoc bonum amare facit charitatem, speciale est virtutem. hoc autem bonum diuinum est tristabile homini propter contrarietatem spiritus ad carnem, quia ut dicit Apost. ad Galat. 5. Caro concupiscit aduersus spiritum. & ideo quando affectus carnis in homine dominatur, falsidit spirituale bonum tamquam sibi contrarium: sicut homo habens gustum insectum, falsidit cibum salubrem & tristatur de eo, si quando oporteat eum sumere talem cibum. Talis ergo tristitia & abominatio seu tedium boni spiritualis & diuini, accidia est, quod est speciale peccatum. unde ad hanc repellendam monet Sapient. Eccl. 6. subijce humerum tuum, & porta illam (spiritualem sapientiam) & ne accideris in vinculis illius.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod delectatio spiritualis boni, & diuini pertinet ad specialem virtutem quæ est charitas, secundum illud Gala. 5. Fructus autem spiritus, charitas, gaudium, pax.

AD SECVNDVM dicendum, quod quilibet peccator tristatur de bono spirituali secundum specialem rationem virtutis illius, cui contrariatur suum peccatum: sed secundum rationem boni spiritualis diuini, quod est speciale obiectum charitatis, contristatur de ipsa accidia.

AD TERTIVM patet responsio per id, quod dictum est, contrarietas non quietem corporalem, facit bonum spirituale esse contristabile: non autem facit specialem rationem peccati.

ARTICVLVS III.

Utrum accidia sit peccatum mortale.

TERTIO queritur, utrum accidia sit peccatum mortale, & videtur quod non. Nullum enim peccatum mortale inuenitur in viris perfectis: sed accidia est tristitia que inuenitur in viris perfectis, ex quo rum persona dicit Apost. Quasi tristes, semper autem gaudentes. ergo accidia non est peccatum mortale.

¶ 2. Præter. Omne mortale contrariatur præcepto Dei: sed accidia non videtur contrariari alicui præcepto, quia inter præcepta decalogi non continentur aliquid præceptum de delectatione. ergo accidia non est peccatum mortale.

¶ 3. Præter. Cum tristitia sit de malo presenti: ut Damasc. dicit in 2. li. de accidia quæ est tristitia quædam, oportet quod sit de aliquo malo presenti, quod quidem sit vere bonum, malum autem apparens, nec potest esse de vere bono, quod est bonum increatum: tum quia presentia talis boni non habet tedium nec tristitiam (dicitur enim Sapient. 8. de diuina sapientia, quod non habet tedium conuersatio eius, nec tedium conuictus illius) tum et quia si sit presentens bonum increatum, non potest esse peccatum mortale. ergo relinquitur quod accidia sit tristitia de aliquo bono creato presenti. Auerti autem a bono creato non facit peccatum mortale: sed solum auerti a bono incommutabili increato. ergo accidia non est peccatum mortale.

¶ 4. Præter. Peccatum operis in eodem genere non est minus peccatum cordis: sed recedere opere ab aliquo bono creato spualiter ducente in Deum, non est peccatum mortale. non enim mortaliter peccat quicumque, non ieiunat, vel

Quæst. dist. S. Tho.

X quicumque

In solutione præcepti. & in corp. art.

Li. 1. ortho. dist. c. 11.